

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavak 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/11, 119/14 i 93/16), a u svezi s točkom VI. Odluke o osnivanju Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom (Narodne novine, broj 129/17) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana _____ 2018. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Godišnje izvješće o radu Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom za 2016. godinu, u tekstu koji je dostavilo Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom aktom , klase: 001-02/18-05/1, urbroja: 530-06-1-18-7 od 23. ožujka 2018. godine.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Na temelju članka 95. stavka 3. i članka 141. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o osnivanju Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom (Narodne novine, broj 129/17).

Sukladno točki VI. Odluke o osnivanju Nacionalnoga povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, Povjerenstvo o svom radu pisanim putem izvješćuje Vladu Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje.

Slijedom navedenog Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom podnosi Vladi Republike Hrvatske Godišnje izvješće o radu Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom za 2016. godinu te predlaže donošenje Zaključka kojim Vlada Republike Hrvatske prihvaća navedeno Godišnje izvješće, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom.

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO POVJERENSTVO ZA
UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROSTOROM
Prisavlje 14, 10000 Zagreb

Sukladno točki VI. Odluke Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom („Narodne novine“, broj 129/17), Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom dostavlja pisanim putem Vladi Republike Hrvatske

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

**O RADU NACIONALNOG POVJERENSTVA ZA UPRAVLJANJE ZRAČNIM
PROSTOROM ZA 2016. GODINU**

1. UVOD

Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom (nadalje: Povjerenstvo) nadležno je za strateško upravljanje zračnim prostorom (razina 1.) te također ima obvezu donošenja svih provedbenih dokumenata koji su neophodni za potpunu implementaciju sustava fleksibilne upotrebe zračnog prostora.

Uvjeti i način stvarne provedbe oblikovanja (ustroj i struktura), klasifikacije i fleksibilne upotreba zračnog prostora, propisani su Pravilnikom o upravljanju zračnim prostorom („Narodne novine“, broj 138/09) kao i Uredbom Komisije (EZ) br. 2150/2005 od 23. prosinca 2005. o utvrđivanju zajedničkih pravila za fleksibilno korištenje zračnog prostora, što čini zakonodavnu osnovu sustava upravljanja zračnim prostorom.

Fleksibilna upotreba zračnog prostora je koncept upravljanja zračnim prostorom koji je iznjedrila Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (nadalje: ICAO), a dalje razvila Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (nadalje: EUROCONTROL), prema kojoj se zračni prostor ne bi trebao određivati niti kao civilni niti kao vojni zračni prostor, nego ga se smatra jednom cjelinom u kojoj se moraju usklađivati i izvršavati potrebe svih korisnika u najvećoj mogućoj mjeri.

**2. OSNIVANJE I RAD NACIONALNOG POVJERENSTVA ZA UPRAVLJANJE
ZRAČNIM PROSTOROM**

Na temelju članka 95. stavka 3. Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), Vlada Republike Hrvatske donijela je 18. lipnja 2014. godine Odluku o osnivanju Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, Istom

Odlukom Vlada Republike Hrvatske je za članove Povjerenstva imenovala predstavnike Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva obrane, Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o.

U 2016. godini dužnosti članova Povjerenstva obnašale su sljedeće osobe:

Dinko STANIČIĆ, predsjednik
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Nada BREKALO, tajnik
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Robert HUF, član
Ministarstvo obrane

Milvoj SEVER CUGLIN, član
Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.

Dragan BILAĆ, član
Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.

Josip ŠIPEK, član
Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Vlado BAGARIĆ, član
Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo

Povjerenstvo je tijekom 2016. godine održalo 4 redovna sastanka. Članovi Povjerenstva redovno komuniciraju i izvan sastanaka Povjerenstva, s ciljem efikasnog i optimalnog rješavanja problematike iz nadležnosti Povjerenstva.

Imajući u vidu da je jedan član Povjerenstva otišao u mirovinu, a da je drugi član promijenio poslodavca, tijekom 2016. pokrenut je postupak donošenja nove odluke Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Povjerenstva s ciljem izmjene sastava te imenovanja novih članova istog. Postupak donošenja ove odluke se odužio zbog raznih okolnosti van utjecaja predlagatelja i Povjerenstva (ponovljeni parlamentarni izbori, nova mišljenja nadležnih TDU, povlačenje mišljenja nekih TDU, itd.) te zbog toga Povjerenstvo je tijekom 2016. godine radilo u nepotpunom sastavu. Iako je kvorum za odlučivanje bio osiguran u radu Povjerenstva nedostajali su članovi koji daju značajan doprinos u temama koji se odnose na vojna pitanja kao i ključnu temu civilno-vojne suradnje i implementacije 2. i 3., pred taktičke i taktičke, razine upravljanja zračnim prostorom. Iako se ovaj nedostatak nije odrazio na operativne aspekte upravljanja zračnim prostorom Republike Hrvatske, postojale su poteškoće u funkcioniranju Povjerenstva, npr. organizaciji i održavanju sastanaka te kašnjenju u izradi ovog Izvješća. Ove poteškoće su se rješavale kroz individualne kontakte predsjednika i članova Povjerenstva te ad-hoc sudjelovanje pojedinih stručnjaka na redovnim sastancima Povjerenstva.

Tijekom sastanaka Povjerenstva pratilo se i raspravljalo o razvoju projekta Funkcionalni blok zračnog prostora Središnje Europe (nadalje: FAB CE) te aktivnostima koje su poduzimane od strane zrakoplovni vlasti Republike Hrvatske u svrhu izvršavanja projektnih zadataka koji su sastavni dio faze implementacije FAB CE projekta. Činjenica da su određeni članovi Povjerenstva

također i predstavnici Republike Hrvatske u radnim tijelima FAB CE projekta Povjerenstvu je dodatno olakšala ovaj proces te omogućila uvid u stanje FAB CE projekta iz „prve ruke“. Jedna od aktivnosti sadržanih u ovom projektu od posebnog interesa ovom Povjerenstvu je i uvođenje tzv. „bezrutnog“ zračnog prostora (*Free Route Airspace*) čime se korisnicima zračnog prostora, a posebno civilnom prometnom dijelu, uvelike olakšava planiranje ruta s mogućnošću fokusiranja na trajanje leta, potrošnju goriva i ostale operativne parametre sukladno odabiru korisnika cijelo vrijeme poštujući postojeću strukturu zračnog prometa te ulazne i izlazne točke u odnosni zračni prostor.

Tijekom 2016. godine Povjerenstvo je nastavilo provoditi aktivnosti s ciljem povećanja ekonomičnosti leta kroz skraćivanje dužine leta te time smanjenjem vremena leta i potrošnje goriva, povećanja kapaciteta kontrole zračne plovidbe, poboljšanja rutne mreže, umanjivanja kašnjenja te unaprijeđenja civilno-vojne koordinacije kao i smanjenja potreba za segregacijom zračnog prostora.

Povjerenstvo je u 2016. godine aktivno pratilo napredak projekta tranzicije BHATM¹ sustava te se po potrebi uključivalo u rad na istom, iako neizravno, preko svojih članova koji su bili uključeni u rad na navedenom projektu.

Nadalje, uzcvši u obzir da je Povjerenstvo odgovorno za pripremu i izradu Plana primjene sustava upravljanja zračnim prostorom, tijekom 2016. godine nastavilo je s praćenjem izvođenja aktivnosti predviđenih navedenim Planom te je pokrenut i postupak njegove revizije u smislu ažuriranja statusa aktivnosti koje su izvršene, prilagodbe određenih rokova te jasnijeg i preciznijeg određivanja tijela nadležnih za provedbu pojedinih aktivnosti. Cilj navedenog Plana je konačna uspostava fleksibilnih struktura u zračnom prostoru Republike Hrvatske čime bi se postigla znatno učinkovitija upotreba zračnog prostora Republike Hrvatske te bi se osigurali dodatni resursi za povećanje kapaciteta istog. Ovaj koncept također dozvoljava ukidanje trajnih ograničenja ili rezervacija zračnog prostora Republike Hrvatske.

Obveza implementacije koncepta fleksibilne upotrebe zračnog prostora sadržana je u pravnoj stečevini Europske unije koju je Republika Hrvatska implementirala u svoje zakonodavstvo. Uspostava sustava fleksibilne upotrebe zračnog prostora u Republici Hrvatskoj je jedan od prioriteta Povjerenstva te je isto tijekom 2016. godine poduzimalo brojne aktivnosti prema svim uključenim stranama s ciljem ubrzavanja procesa uspostave sustava fleksibilne upotrebe zračnog prostora. Tijekom 2016. godine zabilježen je daljnji nastavak unaprjeđenja rada i razvoja kapaciteta Jedinice za upravljanje zračnim prostorom (*Airspace Management Cell*, nadalje: AMC) u Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe d.o.o. kao i nastavak procesa implementacije specijaliziranih računalnih sustava za upravljanje zračnim prostorom (LARA² i PRISMIL³). U 2016. godini je temeljem odredaba Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom potpisan Sporazum o postupcima koordinacije u upravljanju zračnim prostorom FIR Zagreb između Vojnog ovlaštenog subjekta (Operativno središte Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane) i AMC. AMC je u 2016. godini uspješno primjenjivala koncept fleksibilne upotrebe zračnog prostora kroz koordinaciju u stvarnom vremenu s vojnim korisnicima zračnog prostora Republike Hrvatskom.

Povjerenstvo je u 2016. godini usvojilo izmjene Poslovnika o radu kojim su detaljnije definirane procedure i pravila za donošenje odluka van redovnih sjednica Povjerenstva. Utvrđeno

¹ Sustav za upravljanje zračnim prometom Bosne i Hercegovine

² Local And sub-Regional Airspace Management support system

³ Civil-Military Performance Monitoring System

je da je nužno uvesti i ovu mogućnost kako bi se omogućila provedba određenih operativnih mjera za koje suglasnost ili inicijativu daje Povjerenstvo

Također je pripremljen i nacrt Pravila prioriteta za rezervacije zračnog prostora i postupke pregovaranja na pred-taktičkoj i taktičkoj razini. Svrha ovog dokumenta jest promicanje predviđanja i stabilnosti u planiranju i raspodjeli zračnog prostora. Ova Pravila služe civilnom i vojnom osoblju AMC kao i OAT⁴ i GAT⁵ kontrolorima zračnog prometa da na propisan način dodjeljuju zračni prostor koji je unaprijed rezerviran kao i određivanje prioriteta u *ad-hoc* situacijama

Tijekom 2016. godine na razini AMC nastavljen je proces implementacije LARA sustava razvijenog s namjerom unaprjeđenja procesa upravljanja zračnim prostorom pružajući međusobnu vidljivost civilnih i vojnih zahtjeva, povećanjem međusobnog razumijevanja i omogućavanja učinkovitijeg procesa suradnje prilikom donošenja odluka u upravljanju i korištenju zračnog prostora. U 2016. godini sklopljen je i Sporazum o postupcima koordinacije u upravljanju zračnim prostorom FIR Zagreb između AMC i vojnog ovlaštenog subjekta (nadalje MIL AA), izvršeno je povezivanje MIL AA i AMC putem LARA aplikacije koja je krajem veljače 2016. godine postala alat za dodjelu zračnog prostora u FIR Zagreb. Nakon ovoga potpisan je i Sporazum između Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. i EUROCONTROL-a o implementaciji LARA aplikacije. LARA je namijenjena za prikupljanje, koordiniranje, distribuiranje i kompiliranje podataka u planu korištenja zračnog prostora te za naprednu sustavnu podršku civilno/vojne koordinacije u upravljanju zračnim prostorom.

Implementacijom LARA aplikacije stekli su se uvjeti za pokretanje postupka o mogućoj implementaciji PRISMIL aplikacije. Ova aplikacija omogućava uspostavu sustava praćenja učinkovitosti civilno-vojnih procesa upravljanja zračnim prostorom. Ključne funkcije su prikupljanje i obrada podataka s više izvora, kombinirana upotreba civilnih i vojnih indikatora učinkovitosti, i sl. U lipnju 2016. godine održan je inicijalni sastanak na kojem su predstavnici EUROCONTROL-a prezentirali mogućnosti aplikacije s čijom bi se implementacija nastavilo u 2017. godini.

Nadalje, kako bi se smanjilo opterećenje kontrolora zračne plovidbe te poboljšala mogućnost planiranja njihovog rada, posebno u vrijeme vršnih opterećenja tijekom godine, AMC je razvila metodologiju procjene tokova zračnog prometa koja je zasnovana na podacima alata za praćenje prometnih tokova za najkritičnije dijelove zračnog prostora (npr. terminali, sektori...). Procjene se dostavljaju u eskadrile Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane koje, ukoliko je to moguće, pri planiranju vojnog letenja za sljedeći dan izbjegavaju područja ili termine s najvećim procijenjenim opterećenjem. U cilju daljnjeg napretka u koordinaciji i razumijevanju civilnih i vojnih korisnika zračnog prostora AMC je 11., 12. i 19. veljače 2015. godine održala predavanja djelatnicima Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane u svrhu upoznavanja s konceptom fleksibilne upotrebe zračnog prostora kao i ostalim subjektima i postupcima koordinacije upravljanja zračnim prostorom Republike Hrvatske.

U 2016. godini AMC je nastavila rad na projektu uspostave AMC web portala u svrhu povećanja stupnja informiranosti svih korisnika zračnog prostora. Portal je zamišljen kao centralizirani sustav sa prikazom trenutnog stanja zauzetosti zračnog prostora i planiranim rezervacijama do sedam dana unaprijed. Portal je prvenstveno namijenjen civilnim korisnicima koji nemaju direktan pristup LARA sustavu. Opći cilj portala je povećati sigurnost u zračnom prometu te svijest o raspoloživosti i upravljanju zračnim prostorom cijele zrakoplovne zajednice.

⁴ Operativni zračni promet, čl. 2, t. 49), Zakon o zračnom prometu

⁵ Opći zračni promet, čl. 2, t. 44), Zakon o zračnom prometu

AMC u suradnji sa civilnim ovlaštenim subjektom planira kroz portal izgraditi bazu podataka svih civilnih korisnika zračnog prostora kako bi mogao analizirati potrebe civilnih korisnika i pratiti tekuće trendove zahtjeva za zračnim prostorom. Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. je u 2016. godini izradila tehničku specifikaciju za AMC web portal nakon čega je u postupku javne nabave izabran izvođač izrade ovog portala te je planirano da će isti korisnicima biti predstavljena do sredine 2017. godine. Uvođenjem AMC web portala očekuje se daljnje povećanje sigurnosti u zračnom prostoru i jednostavnije i koordiniranije korištenje zračnog prostora između vojnih i civilnih korisnika.

Tijekom 2016. godine u okviru operativnog rada AMC je vodio statistiku rezervacije struktura zračnog prostora FIR Zagreb. Navedena statistika za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine prikazana je ispod u tablici 1. Iz statistike je razvidno da se koncept fleksibilne upotrebe zračnog prostora u Republici Hrvatskoj uspješno primjenjuje. Zabilježena su znatna poboljšanja u planiranju korištenja zračnog prostora i koordinaciji s vojnim korisnicima zračnog prostora.

Ovo je najvidljivije u planiranju rezervacija zračnog prostora koje u najvećoj mjeri odgovara stvarnim potrebama korisnika i oslobađanjem prostora nakon završetka aktivnosti u što kraćem vremenskom roku. Smjernica EUROCONTROL-a svim državama članicama jest da omjer vremena korištenja u odnosu na planirano vrijeme rezervacije struktura zračnog prostora kao jedan od ključnih pokazatelja performansi bude veće od 50% te što bliže 100%.

Primijenjenim procesom upravljanja zračnim prostorom i planiranjem korištenja struktura zračnog prostora na pred-taktičkoj razini D-1, omjer vremena korištenja u odnosu na planirano vrijeme rezervacije struktura zračnog prostora putem NOTAM-a je 72,68%, što je značajno iznad donjeg preporučenog praga od 50%.

NOTAM - UKUPNO U 2016. (SVE ZONE - R, D, TSA, TRA)				
PLANIRANO VRIJEME REZERVACIJE ZONA [h:min]	OSLOBOĐENO VRIJEME REZERVACIJE ZONA [h:min]	OSLOBOĐENO VRIJEME REZERVACIJE ZONA [%]	VRIJEME KORIŠTENJA ZONA [h:min]	VRIJEME KORIŠTENJA ZONA [%]
7153:40	1954:14	27,32	5199:26	72,68

Tablica 1. Statistika rezervacije struktura zračnog prostora FIR Zagreb

Temeljem zahtjeva Hrvatskog zrakoplovnog saveza za reorganizaciju strukture zračnog prostora Republike Hrvatske, konkretno promjenu visine G sloja na način da se G sloj podigne sa sadašnjih 300 metara QFE na 3000 metara QNH ili do FL 100, formirana je zajednička radna skupina u kojoj su sudjelovali predstavnici Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. i Ministarstva obrane. Nakon više održanih sastanaka radne skupine te izrade SWOT analize i sigurnosne procjene, utvrđeno je da za sada ne postoje uvjeti za izmjenu trenutne visine G sloja.

Što se tiče privremenih rezervacija zračnog prostora (posebno korištenje kontroliranog zračnog prostora) u 2016. godini Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. zaprimila je 287 zahtjeva od čega je 261 zahtjeva odobreno, a 26 ih je odbijeno. 107 zahtjeva se odnosilo na aktivnosti koje počinju i završavaju unutar jednog dana, a 50 zahtjeva se odnosilo na aktivnosti koje traju više mjeseci (80 i više dana). Gotovo svi zahtjevi (282) su se odnosili na uspostavu tzv.

ad hoc područja dok se samo 5 zahtjeva odnosilo na korištenje unaprijed definiranih područja. 281 zahtjev se odnosio na donji zračni prostor. Detalji o tim zahtjevima prikazani su u tablicama 2., 3. i 4. dolje.

Aktivnost	Odobreno	Odbijeno	Ukupno
Zrakoplovne priredbe	6	3	9
Puštanje balona i letećih lampiona	41	9	50
Vatrometi	12	2	14
Letenje jedrilica	10	0	10
Puštanje slobodnih balona bez posade	3	0	3
Ispaljivanje raketnih modela	1	0	1
Parajedrilice i ovjesne jedrilice	5	0	5
Padobranski skokovi	106	5	111
Ograničenja u zračnom prostoru	6	0	6
Bespilotni zrakoplovi	71	7	78
	261	26	287

Tablica 2. Godišnji prikaz

Trajanje aktivnosti					
1 dan	2 dana	3 dana	4 i više dana	80 i više dana	Ukupno
107	27	9	94	50	287

Tablica 3. Trajanje aktivnosti

Vrsta područja			
AD HOC	GAZ Istra	P&ILAZ Zagorje	Ukupno
282	3	2	287

Tablica 4. Područja

Sukladno članku 32. stavak 2. Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom Povjerenstvo je razmatralo nalaze nadzora sustava upravljanja zračnim prostorom koji je provela Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo. Tijekom 2016. godine ukupno su provedena 2 audita Hrvatske kontrole zračne plovidbe u dijelu upravljanja zračnim prostorom na razinama 2 i 3, a na istima je evidentiran jedan nalaz nesukladnosti te izdana jedna preporuka.

Povjerenstvo je sukladno svojim nadležnostima, aktivno sudjelovalo u aktivnostima vezanim za pripremu i provedbu standardizacijske posjete Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (nadalje: EASA) u području upravljanja zračnim prometom koji je održan od 4. do 8. srpnja 2016. godine, što se u najvećem dijelu odnosilo na fokus EASA na ono čime zapravo AMC upravlja. Iako se navodilo da postoje R i D zone s kojima se upravlja tj. da su to tzv. „upravljive zone“ Povjerenstvo ove postojeće strukture zračnog prostora do tada nije prebacilo u fleksibilne strukture TRA/TSA⁶ niti je postojeće strukture R i D formalno dodijelilo ASM razini 2 (AMC-u) na upravljanje čime je onemogućen potpun postupak zajedničkog donošenja odluka. Povjerenstvo je ovdje odlučilo da se postojeće zone R i D kojima je originator Ministarstvo obrane daju na upravljanje AMC-u čime one postaju upravljive strukture zračnog prostora. Povjerenstvo je također zaključilo kako će Ministarstvo obrane u koordinaciji s Hrvatskom

⁶ Temporary Reserved Area/Temporary Segregated Area

kontrolom zračne plovidbe d.o.o pokrenuti proces promjene statusa R i D vojnih struktura u TSA i TRA fleksibilne strukture uzimajući u obzir ograničenja iz članka 25 Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom

Tijekom 2016. godine Povjerenstvo je raspravljalo i o tzv. „NATO“ zonama – SONNY, LION, SPEEDY, CLASKO, PAM i koridora BRANDY. Povjerenstvo je zaključilo kako je neophodno definirati ključne interese Republike Hrvatske, zapravo načela od kojih se ne bi odstupalo u daljnjim aktivnostima vezanim za ove zone, gdje je SPEEDY jedina aktivna i svima od najvećeg interesa. Povjerenstvo se usuglasilo da je nužno uspostaviti formalnu koordinaciju za rješavanje ove problematike te bi jedan od prioriteta trebao biti dogovor da jedan AMC bude nadležan za buduću SPEEDY zonu kao i moguće slične strukture. Rad Povjerenstva na ovu temu bio je ujedno i dio pripreme sastanka s talijanskom stranom koji je održan 3. ožujka 2016. godine u Zagrebu. Na ovom sastanku su dogovoreni načelni daljnji koraci obiju strana te su postavljeni okviri budućeg odnosa tijela nadležnih za stratešku razinu upravljanja zračnim prostorom obje države. Nastavkom ovih aktivnosti postignut je značaj napredak u rješavanju svih otvorenih pitanja između Republike Hrvatske i Talijanske Republike u području sigurnog i učinkovitog upravljanja zračnim prostorom iznad Jadranskog mora.

Članovi nedavno uspostavljenog Komiteta za upravljanje zračnim prostorom Bosne i Hercegovine te predstavnici BHANSA-e bili su u radnoj posjeti Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe d.o.o., Centru oblasne kontrole zračnog prometa i AMC, 16. prosinca 2016. godine. Kolegama iz Bosne i Hercegovine prezentiran je rad AMC i proces upravljanja zračnim prostorom u Republici Hrvatskoj. Ova prilika je iskorištena za kratki neformalni sastanak i upoznavanje članova Povjerenstva i gore navedenog Komiteta. Povjerenstvo je obavijestilo kolege iz Komiteta za upravljanje zračnim prostorom Bosne i Hercegovine da im stoje na raspolaganju radi eventualne podrške u uspostavi sustava i procesa upravljanja zračnim prostorom u Bosni i Hercegovini.

3. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA RAD NACIONALNOG POVJERENSTVA ZA UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROSTOROM

Financijska sredstva za rad Povjerenstva planiraju se i osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, u razdjelu 065 - Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2016. godinu, na razdjelu: 065 – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Program 3113 – Razvoj sustava zračnog prometa, na aktivnosti A570001 – Suradnja s međunarodnim organizacijama te provedba mjera razvitka zračnog prometa, na računu: 3291 – Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl., za naknadu članovima za sudjelovanje u radu Povjerenstva osiguran je i utrošen iznos od 90.086,88 kuna.

4. ZAKLJUČAK

Sukladno članku 1. Poslovnika Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, Povjerenstvo se tijekom 2016. godine redovno sastajalo. Povjerenstvo je van redovnih sastanaka održavalo i neslužbene sastanaka i neophodnu koordinaciju između članova te poduzimalo sve neophodne mjere s ciljem učinkovitog strateškog upravljanja zračnim prostorom.

Oblikovanje (ustroj i struktura), klasifikacija, fleksibilna upotreba zračnog prostora te druge funkcije s ciljem maksimalnog korištenja raspoloživoga zračnog prostora u 2016. godini provodile su se sukladno odredbama Zakona o zračnom prometu, odredbama propisa donesenih na temelju istoga Zakona te sukladno s odgovarajućim EU propisima i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Izvršenjem niza aktivnosti Povjerenstva u 2016. godini, kao što su provedba daljnjih aktivnosti vezanih za učinkovito upravljanje zračnim prostorom, provođenje svih potrebnih mjera za provedbu Plana primjene sustava upravljanja zračnim prostorom, osigurala se učinkovita primjena sustava fleksibilne upotrebe zračnog prostora u zračnom prostoru Republike Hrvatske. Praćenjem razvoja te operativnom primjenom aktivnosti u sklopu FAB CE projekta, Povjerenstvo je bilo aktivni sudionik procesa izmjena rutne mreže, optimizacije određenih ruta, nastavka implementacije „bezrutnog“ zračnog prostora i općenito učinkovite upotrebe zračnog prostora Republike Hrvatske. Planirane su i daljnje radnje vezane za rješavanje zrakoplovnih struktura u zračnom prostoru iznad Jadranskog mora, počevši sa SPEEDY zonom. U tom smislu se predviđaju daljnji sastanci s talijanskom stranom kao i uspostava stručnog radnog tijela koje će razmatrati zahtjeve svih zainteresiranih korisnika za odnosnim zračnim prostorom kao i potrebe civilnog zračnog prometa te interese naših pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Može se zaključiti da je uz koordinaciju procesa upravljanja zračnim prostorom sa strateške razine od strane Povjerenstva te stručnom i tehničkom potporom s taktičke i predtaktičke razine kao i svih ostalih sudionika ovog procesa, u Republici Hrvatskoj uspostavljen učinkovit i reaktivan sustav upravljanja zračnim prostorom koji udovoljava svim zahtjevima sadržanim u nacionalnom i EU zakonodavstvu kao i međunarodnim sporazumima kojima je stranka Republika Hrvatska. Do sada izvršene i pokrenute aktivnosti garantiraju daljnje značajne napretke po pitanju racionalnog korištenja zračnog prostora Republike Hrvatske, praćenja i planiranja učinkovitosti cijelog sustava, dodatnog angažmana korisnika zračnog prometa kao i rješavanja niza otvorenih pitanja u strukturi zračnog prostora Republike Hrvatske.

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA

Dinko Staničić

Zagreb, siječanj 2018.